

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 2 september 2010

MEDITATIE

Geloof dat niet beschaamt

Paulus schrijft aan de christengemeente in Rome. Daar moet strijd gevoerd worden en wel tegen de zonde, de wereldgelijkvormigheid en allerlei andere afwijkingen van Gods geboden.

Maar ook tegen de opvatting dat de grond van zaligheid ligt in wat de mens zelf doet of laat. Het onderhouden van de wet kan geen verlossing schenken, omdat we onmachtig zijn dit te doen zoals de Heere dit van ons vraagt. Alleen het geloof in Christus doet delen in de zaligheid en de vrede met God. De rechtvaardiging van de goddeloze door het geloof alleen staat in deze brief centraal. Zo schrijft de apostel dan ook: 'Indien gij met uw mond zult belijden de Heere Jezus en met uw hart geloven, dat God Hem uit de doden heeft opgewekt, zo zult gij zalig worden'. Er dient hierin samenstemming te zijn tussen mond en hart. Dat benadrukt Paulus als hij schrijft: 'Want met het hart gelooft men ter rechtvaardigheid en met de mond belijdt men tot zaligheid'. Dat geloven met het hart is iets anders

Want de Schrift zegt: Een iegelijk, die in Hem gelooft, die zal niet beschaamd worden.

Romeinen 10:11

dan een verstandelijk toestemmen. Het is een zekere kennis en een vast vertrouwen. Dat zijn de vaste kenmerken van het zaligmakend geloof, door de Heilige Geest gewerkt. Die ontdekt aan schuld, aan zonde en ongerechtigheid, maar richt ook het geloofsoog op Hem, de Heere Jezus Christus, in Wie alleen de zaligheid is. Wat een gemis en leegte is er in het hart buiten Hem. Alles klaagt ons aan en zegt ons het oordeel aan. Wel bemoedigt de Heere door Zijn Woord en bemoeienissen. Maar hoe noodzakelijk is dat Zijn Persoon en werk in ons hart verklaard en toegepast worden door Woord en Geest. Of tevens door de bediening van het sacrament. Het geloof, dat de rechtvaardigheid werkt, leidt de ziel in de genadeweg

die de Vader heeft uitgedacht, de Zoon heeft geopend in Zijn bloed en die toegepast wordt door de Heilige Geest. Het richt zich hierbij op hetgeen in het evangelie wordt beloofd en wat de Heilige Geest daaruit tot onderwijs doet verstaan. En dan leert de Heere niet alles in één keer. Het is een fontein, die niet uitgeput raakt.

De bruid spreekt van Hem: al wat aan Hem is, is gans begeerlijk. Dan heeft ze al heel wat van Hem geleerd, maar ze verlangt nog rijker te mogen delen in wat Hij als genadeschatten verwierf.

En zo is de Kerk van alle tijden zalig geworden. Paulus wijst op Jesaja 28:16 als hij zegt: 'Want de Schrift zegt: Een iegelijk, die in Hem gelooft, die zal niet beschaamd worden'. Bij Jesaja lezen we: 'Wie gelooft, die zal niet HAASTEN'. In de Griekse vertaling luidt dit woord: en zal NIET BESCHAAMD WORDEN, dat is: in Zijn mening bedrogen worden; omdat degene die zich zeer haast, zonder te weten waarheen hij zijn toevlucht zal nemen, lichtelijk beschaamd of bedrogen wordt (Kanttekeningen).

Dat geloven in Christus kan met zoveel strijd en twijfelingen gepaard gaan. Maar als het geloof weer eens doorbreekt in Zijn kracht is alles weer waar. Het gaat vaak op en neer. Zo brengen Gods kinderen soms lange jaren door, al is het ook, dat ze niet kunnen loslaten, wat de Heere gesproken heeft. Laat er een heilige begeerte zijn, dat in de oefeningen van het geloof beleefd wordt, waar de genade van het geloof in doet delen: in Christus ingelijfd te zijn en al Zijn weldaden aan te nemen.

Dan wordt ook ervaren waar onze tekst van spreekt: 'die zal niet beschaamd worden'. Dat houdt tevens in: wie op de Heere niet vertrouwt, komt wel beschaamd uit. Dat wordt ervaren, als men op zijn hart vertrouwt, als men vlees tot zijn arm stelt, als men op prinses vertrouwt. Dat is altijd de neiging van onze natuur.

'God is best, maar we houden Hem voor het lest', moet vaak erkend worden. Maar het aanhankelijke en af-

Inhoud

88e jaargang

Nr. 48

- 1 Geloof dat niet beschaamt
- 2 Aan het begin van het nieuwe schooljaar....
- 3 De Naam: Bijbelstudie over de namen van de Middelaar (34)
- 4 De plaats van de vrouw in Gods kerk (2)
- 5 Even maar...
- 6 Dovenpastoraat: De doven horen er ook bij (2)
- 7 Al wat Hij ooit beloofd heeft... (3)
- 8 Boekennieuws
- 11 Kerknieuws
- 12 Berichten
- 13 Kerkdiensten

hankelijke leven des geloofs doet op de Heere vertrouwen. Dat leert van eigen gerechtigheid, maar ook van eigen krachten en hulp afzien.

Paulus zegt elders: 'Als ik zwak ben, dan ben ik machtig'. Dat zegt hij, nadat de Heere gesproken heeft: 'Mijn genade is u genoeg, want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht' (2 Korinthe 12).

De Heere doet dan op een wonderlijke wijze ervaren hoe Hij zorgt en waakt. Waar we het meest bevreesd voor waren, waartegen we geen kracht be-

zaten, wordt door Hem zó geleid en bestuurd, dat er slechts verwondering overblijft. Dan is de Heere goed en groot.

*Zalig hij, die in dit leven.
Jakobs God ter hulpe heeft;
Hij, die door de nood gedreven,
Zich tot Hem om troost begeeft;
Die zijn hoop, in 't hach'lijkst lot,
Vestigt op de Heer', Zijn God.*

Moerkapelle,

ds. H. Paul

die lezen kunnen en aan degenen die niet lezen kunnen, maar ze komen er beiden niet uit. De kanttekenaren zeggen: "De zin van vers 11 en 12 is dat noch de geleerden, noch de ongeleerden, de voorzeggingen Gods, door de profeten verkondigd, zouden verstaan..." Dus of je nu geleerd of ongeleerd bent, het maakt niet uit.... Dat is niet bemoedigend voor ons als docenten. Heeft onderwijzen dan wel zin? Waarom zullen we onze kinderen naar school sturen?

Het hart van de zaak

Maar hoe komt het dat het Boek, de Woorden verzegeld blijven. Daar is de Heere heel duidelijk in. Dat is niet de schuld van God. Het volk nadert met de mond en eert Mij met de lippen, maar hoe is het met het hart? Hier komen we bij de kern van onderwijs en opvoeding. Ons hart, het hart van de kinderen. De Heere klaagt: "Ze denken dat ze Mij vrezen en dienen, maar het is slechts buitenkantwerk" Het zijn mensengeboden, DIE HEN GELEERD ZIJN." Uw kinderen komen straks naar onze school om iets te leren. Te leren voor het maatschappelijke. Om weerbaar te zijn en goed te kunnen functioneren in de samenleving. Maar ten diepste zien we in dit vers dat het nog dieper moet gaan. Mensengeboden, die hen geleerd zijn. We schieten tekort als we hen in godsdienstig opzicht alleen maar dingen aanleren. Opvoeding en onderwijs is de zaak binnenstebui-

Aan het begin van het nieuwe schooljaar.....

Weken zijn omgevlogen. Zo lijkt het in ieder geval. Toch is de tijd niet sneller gegaan dan anders. Maar de vakantie ligt weer achter ons. Weken waarin afstand is genomen van schoolwerk. En nu wacht het werk voor leraren en leerlingen opnieuw. Het wacht.... Op Gods Zegen. Dat we met de ouders naar deze Zegen zouden uitzien. Vanuit die Zegen alleen kunnen we spreken van goed onderwijs.

Jesaja 29: 10-14

Nu weer aan het begin van een nieuw

schooljaar staan is het goed met elkaar na te denken over het werk dat wacht. Als uitgangspunt wil ik nemen Jesaja 29 het tweede gedeelte. Een zorgelijk hoofdstuk. De profeet voorzegt de verwoesting van Jeruzalem en de tempel. En wat betreft de mensen? Een geest des diepen slaaps heeft hen bevangen, ogen toegesloten en oren die dicht zitten. Eigenlijk is het één brok ellende. Alle woorden die Gods getrouwe knechten zullen spreken ketsen af. Ze zijn als een verzegeld boek, verborgen, onbekend. Men geeft het boek wel aan degenen

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Wvd. hoofdredacteur:

ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. G.J. van Aalst, Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur: ds. C. Neele

Meditaties aan:

ds. C. Neele, Hyacinthenstraat 1, 2161 XN Lisse,
tel. 0252-413800, fax 0252-420471
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd:

Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten, postbus 608, 3440 AP Woerden, tel. 0348-489900, fax 0348-483599, e-mail: kbgg@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop, postbus 33, 2950 AA Alblisserdam tel. 078-6912899, fax 078-6919536 e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties € 0,70 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag** in het bezit van de drukker te zijn.
Rouwadvertenties **uiterlijk maandagmorgen 9 uur.**

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan: Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten, postbus 608, 3440 AP Woerden, tel. 0348-489900, fax 0348-483599, e-mail: kbgg@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling): voor Nederland: € 11,50 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober); voor het buitenland: € 23,- per jaar + extra portiekosten. Canada \$ 110,-; USA \$ 110,-.

Correspondentie-adres Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker, 1233 Leffingwell Av, N.E., Grand Rapids, Michigan, U.S.A. 49505.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

ten keren! Ik bedoel: vanuit het hart moet aan ons handelen blijken welke intentie we hebben. Maar hoe moet dat dan? Hele dagen preken? Dat kan toch ook niet? Mag zelfs niet eens. Maar kijk eens naar vers 14. "Ik zal". De getrouwe God gaat Zelf door. De wijsheid zal vergaan. Het komt niet op het verstand aan. Drie keer gebruikt de Heere het woord wonderlijk. Zijn Naam is Wonderlijk, Sterke God. In vers 18 staat de uitwerking van Gods wonderwerk. Doven zullen horen en blinden zullen zien. Daar draagt Hij Zelf zorg voor. Daar doen deze "mensen met een handicap" zelf niets aan. Nogmaals, in dit Bijbelgedeelte raken we de kern van het onderwijs, omdat het gaat over lezen, geboden leren, wijsheid en verstand. Allemaal onderwijsfacetten. Heeft schoolwerk dan ten diepste geen zin? Het gaat toch alleen maar om wat God doet? Nee, wij hebben te zaaien, te doen wat op onze hand wordt gezet, maar het is God Die de wasdom geeft.

Weer leer en leven

Bij de naamgeving van de school waar ik werk heeft het bestuur in 1974 bewust willen aansluiten bij het gedachtegoed van de Reformatie en Nadere Reformatie. Vertegenwoordigers van deze laatste stroming bepleitten een nauwgezette levenswandel als vrucht van een doorleefd persoonlijk geloofsleven. Leer en leven gingen bij hen samen en kwamen voort uit het ware geloof. Onze school is genoemd naar Jodocus van Lodenstein, die in Utrecht predikant is geweest. Een bewuste keus, zoals anderen kiezen voor Prins Clauscholengemeenschap, Kohnstammschool of Terra college. Hoe kunnen we die Nadere Reformatie typeren? Men had open oog voor de maatschappij. Was betrokken op alle gebieden van de samenleving, zoals godsdienst, wetenschap, economie, huwelijk en gezin. De innerlijke overtuiging van de noodzaak van wedergeboorte werd benadrukt. Die in Christus is, die is een nieuw schepsel. In deze traditie willen we staan. Geen zondagschristendom, maar ook door de week en op weg naar school. Ons principe komt uit in de wijze waarop we de vrije tijd vullen, de wijze waarop we ons kleden, zowel meisjes als jongens. We spreken over gedeelde verantwoordelijkheid. Als school hebben we een eigen verantwoordelijkheid. Leerlingen toerusten en vormen voor de samenleving anno 2010. Een school in beweging, dat wel. Met gewenste vernieuwing en onderwijs-

Bijbelstudie over de namen van de Middelaar

OPGANG
OPZIENER

PLANT

PRIESTER
RAAD

'En Ik zal hun een Plant van naam verwekken.'

Ezechiël 34:29a

Wat een plant is weet iedereen. Waarom het beeld van een Plant voor de komende Christus door Ezechiël wordt gebruikt, is niet direct duidelijk. Het gaat in het 34^e hoofdstuk immers over de enige Herder. De bekende troostrijke woorden vinden we in vers 11: 'Zie, Ik, ja, Ik zal naar Mijn schapen vragen en zal ze opzoeken'. Het Herder-beeld wordt door de profeet uitgewerkt. Maar ook noemt hij de komende Christus 'Plant'.

Deze naam past bijzonder in het laatste gedeelte van het hoofdstuk. De Heere verlost Zijn Israël van degenen die hen benauwen. Die vijanden worden in vers 22 disselbomen genoemd. De Heere gaat naar Zijn heuvel Israël omzien. Wat een wonder! Daar heeft het volk geen recht op. Op Gods heuvel Israël valt een vruchtbare regen. Er zullen vele bomen zijn die vrucht dragen. Een onvruchtbaar volk wordt door de Heere vruchtbaar gemaakt. Het grootste wonder is echter dat de eeuwige God op de heuvel van Zijn volk 'een Plant van naam' zal doen groeien.

Het volk kan deze Christus niet voortbrengen. Dit is een strijd in het hart van een volk dat de vruchteloosheid zo moet inleven. Misschien ook wel in uw leven. Dan blijft er aan uw kant een dorre heuvel over, met veel beschuldigers die alles onmogelijk maken. Maar dan spreekt de Heere: '*Ik zal hun een Plant van naam verwekken*'. Dit is welbehagen. Verbondstrouw voor een ontrouw volk. De genadevruchten komen bij deze dierbare Plant vandaan.

Het is niet zomaar een plant. Het is een Plant *van naam*! Het is een zeer bijzondere Plant. Ds. G. van Reenen schrijft over verschillende eigenschappen. We noemen er enkelen van. Deze Plant heeft een voortreffelijke Planter. Deze Plant heeft een bijzonder goed wortelgestel. Geground in het voornemen van de drie-enige God. Deze plant groeit voorspoedig. Hij is uitgegroeid van het kind van Bethlehem tot de allerhoogste Koning. De plant verspreid ook een aangename geur. Vanuit Hem zal het vruchteloze volk een goede reuk verspreiden. Het is een Plant Die veel vruchten voortbrengt. 'Waarlijk, in Jezus' zoete geloofsgemeenschap, behoeft men voor geen geestelijke honger te vrezin' (ds. v.R.) Het is ook een schaduwrijke plant. De vermoeiden mogen rusten in de schaduw van Jezus. Daar is het goed.

Heeft u in deze Plant alles gevonden?

Lisse, ds. C. Neele

ontwikkeling. Maar weer vanuit die eenheid in leer en leven. We wijzen TV en open internetgebruik af vanwege de verwoestende invloed voor onze jeugd. Gezag proberen we een bijbelse fundering te geven. We hopen dat ouders ons steunen. Wij moeten qua gezag zij-aan-zij staan. Ik zou meer kunnen noemen zoals bioscoopbezoek, MP3-gebruik en het dragen van kruiskettinkjes. Al deze zaken horen bij de identiteit. Het is ons geen hobbyïsme, maar voluit overtuiging. We staan een levensstijl voor, die past bij de Bijbelse uitgangspunten. Denkt u nu, dat is me te eng. Nee toch, we

moeten eerlijk zijn naar elkaar. Kinderen moeten niet in twee verschillende werelden leven. Op school maar wat kalm houden en aanpassen en thuis een heel ander klimaat? Als het goed is hebben we een gezamenlijk uitgangspunt, namelijk de Bijbel. Dan zoeken we samen het goede voor het kind. Het Goede! Ten diepste zoals van Lodenstein zei: "Het hoort den hemel alles toe, wat ik denk en wat ik doe". De engelen zongen daarvan "Ere zij God". Alleen met die spits is er sprake van echt goed onderwijs.

Barneveld

A. Karens

DE PLAATS VAN DE VROUW IN GODS KERK

2

Vloek opgeheven?

We hebben vrouwen en moeders in de kerk nodig. Augustinus was nooit de Augustinus geworden die hij was, zonder zijn moeder. Monica was een vrouw die vaak voor haar zoon op haar knieën lag en het niet kon verdragen dat hij de wereld diende.

Ds G.H. Kersten zou nooit de kerkleider zijn geweest die hij was zonder zijn moeder Jannetje Kersten-Van Veldhuizen. Deze moeder leefde haar kinderen voor, zat aan hun ziekbed, bad met ze en sprak over de God die ze mocht kennen. Zonder Hanna was Samuël niet naar de tempel gebracht en profeet-richter geworden. En zo zijn er meer voorbeelden te noemen. Het maakt een onuitwisbare indruk op kinderen als hun moeder af en toe ontroert is bij het bijbellezen, als ze met tranen in haar ogen belijdt dat ze zo onvolmaakt is. Wie zou vergeten dat zijn moeder (voor het eerst) aan het Heilig Avondmaal deelneemt, of vertelt hoe het Woord van God haar heeft aangesproken? Ook als vader stil of onverschillig is, kan de invloed van moeder veel goedmaken. 'Als de jongen gespeend is, dan zal ik hem brengen, dat hij voor het aangezicht des Heeren verschijne' (Sam. 1:22).

Gebed

We hebben vooral biddende moeders nodig. Hartelijke vrouwen die God niet kunnen laten gaan tenzij Hij hun kinderen zegent. Vrouwen die net als

de moeder van Augustinus, blijven worstelen in het gebed. Zonder zulke moeders is de kerk niet half wat ze is. Menselijkerwijs gesproken hebben moeders meer invloed op hun kinderen dan de dominee, de onderwijzer, en zelfs vaak meer dan vader. Vaders zijn meestal niet thuis als de kinderen uit school komen en zijn ook 's avonds te veel weg.

Het voorbeeld van moederlijke ootmoed, warmte, trouw en hartelijkheid heeft veel kinderen bij de waarheid gehouden. Niet dat ze volmaakt waren, maar kinderen hebben gemerkt dat moeder het meende. Kinderen zien hoe hun moeder 's zondags luistert en dat ze echt belangstelling heeft voor de catechisatie die ze volgen en de bijbelles op school. Een van de meest opmerkelijke teksten over moeders vind ik 1 Timotheüs 2:15: 'Doch zij zal zalig worden in kinderen te baren, zo zij blijft in het geloof, en liefde, en heiligmaking, met matigheid'. Ja, er staat: zalig worden! Het is een zalig werk om kinderen op te voeden, maar godzalig moeder zijn hoort ook bij het wandelen op de smalle weg die naar de zaligheid leidt. Wie als moeder de kinderen niet voorleeft, mist de heiligmaking en zonder heiligmaking zal niemand God zien!

Bewust

Laten moeders zich bewust zijn van de goede invloed die ze kunnen hebben

op hun kinderen. Laten ze opstaan en naar bed gaan met het gevoel dat ze een hoge roeping hebben en dat hun werk verrijkende gevolgen kan hebben. Thuis is de beste school en als kinderen wat goeds op die school geleerd hebben, kunnen ze daar hun hele leven profijt van hebben. Laten moeders dus niet met jaloerse blikken naar hun mannen kijken die zoveel meer in deze maatschappij kunnen betekenen. Schijn bedriegt.

Laat de kerk moeders stimuleren om hun taak te verstaan en hun invloed te laten gelden. Vooral in een maatschappij waarin betaalde arbeid buitenshuis overdreven waarde toegekend wordt, is het belangrijk (aanstaaende) moeders bewust te maken van hun dure roeping en diepingrijpende invloed.

'Als de jongen gespeend is, dan zal ik hem brengen, dat hij voor het aangezicht des HEEREN verschijne, en blijve daar tot in eeuwigheid. En Elkana, haar man, zeide tot haar: Doe, wat goed is in uw ogen' (1 Samuël 1:22,23). 'En zij brachten kinderkens tot Hem, opdat Hij ze aanraken zou; en de discipelen bestrafden degenen, die ze tot Hem brachten' (Markus 10:13).

'Ik heb geen meerdere blijdschap dan hierin, dat ik hoor, dat mijn kinderen in de waarheid wandelen' (3 Johannes:4).

Genoeg taken

Al geeft Gods Woord geen ruimte voor vrouwelijke ambtsdragers, daarom liggen er nog wel geweldige taken. Ook in de kerk! Vrouwen hoeven niet officieel door de gemeente gekozen te worden en bevestigd te worden in een ambt, om dienstbaar te kunnen zijn. Paulus schrijft over vrouwen die met hem 'gestreden hebben in het evangelie' (Filip. 4:3). Ze hebben zich niet met bijzaken bezig gehouden, maar hebben gestreden! Met uiterste krachtsinspanning, met toewijding hebben ze met de apostel meegewerkt. En nog wel in het evangelie, om het evangelie verder te brengen en door het evangelie in praktijk te brengen. Niet dat ze het woord officieel geprekeet hebben. Daar spreekt Paulus zich elders tegen uit. Maar wel in het privé. Ze hebben kinderen en hun vrienden aangespoord en hebben samen volhard in de leer van de apostelen. Ze zijn ook ondanks de vervolgingen staande gebleven.

Dorkas

Debora, Anna, Lydia en Dorkas hadden zelfs een voorname plaats in Gods gemeente. Al waren hen de handen niet opgelegd en waren ze dus niet officieel in hun ambt bevestigd, God gebruikte ze wel degelijk. Ze hadden echter geen duidelijk leidinggevende functie, geen officieel gezag in de kerk.

Gelukkig hebben we nog steeds van zulke vrouwen in de gemeente. Ze munten uit in ootmoed, weten zich op de achtergrond te houden, maar zijn leraressen van het goede, dienstbaar, behulpzaam, voorbeeldig en godvrezend. Ze regeren niet over de gelden, niet over de leden en zijn geen herders en leraars, maar hun invloed is merkbaar. Zonder zulke vrouwen, moeders en grootmoeders zag te toekomst van de kerk er niet best uit. Denk bijvoorbeeld aan Phebe, die een dienaar van de kerk in Kenchreen genoemd wordt en aan Priscilla en Aquilla die allebei medewerkers van de apostel Paulus werden genoemd! In de Statenverta-

ling staat in de kantlijn dat Aquila een kloeke en godzalige vrouw was, die meewerkte in de verbreiding van het evangelie (Romeinen 16:1-3).

Praktisch

We vinden in de Schrift ook heel praktisch in welke zin vrouwen 'diaken' kunnen zijn. Niet in de zin dat ze de gelden beheren en meeregeren, maar in het opvoeden van kinderen. Dat is voor moeders nummer een. Maar ook –denk aan de tijd van vervolgingen– het opnemen van gasten en het dienen van Gods kinderen en het bezoeken van zieken. In Titus 2 lezen we ook dat oudere vrouwen leraressen van het goede moeten zijn en hun dochters mogen bemoedigen in het liefhebben van man en kinderen. Dat is ook werk in Gods koninkrijk! We denken ook aan de vrouwen die de discipelen financieel ondersteunden (Lukas 8:3). We noemen ook discipelin Dorkas die uitmunte in goede werken (Handelingen 9:36) en aan Martha en Maria die de Heere

dienden. God geve ons veel van zulke vrouwen!

'Opdat zij de jonge vrouwen leren voorzichtig te zijn, haar mannen lief te hebben, haar kinderen lief te hebben' (Titus 2:4).

'Getuigenis hebbende van goede werken: zo zij kinderen opgevoed heeft, zo zij gaarne heeft geherbergd, zo zij der heiligen voeten heeft gewassen, zo zij den verdrukten genoegzame hulp gedaan heeft, zo zij alle goed werk nage-tracht heeft' (1 Timotheus 5:10).

'En te Joppe was een zekere discipelin, met name Tabitha, hetwelk, overgezet zijnde, is gezegd Dorkas. Deze was vol van goede werken en aalmoezen, die zij deed (Hand. 9:36).

(Slot)

Chilliwack (Can.), ds. P. van Ruitenburg

Even maar.....

Onder deze titel willen we regelmatig 'even' uw aandacht vragen voor iets wat we lezen, horen of onder ogen krijgen. In ieder geval iets wat we spontaan met u willen delen. De stukjes zullen door verschillende scribenten verzorgd worden en vooralsnog niet ondertekend. Dat kan de spontaniteit in schrijven en lezen bevorderen. Als zodanig zal deze rubriek direct onder de verantwoordelijkheid van de redactie vallen.

Heeft die dominee geen nieuw hartje?

Als ouder probeer je je kinderen eerbied bij te brengen wanneer dat nodig is. Dat houdt allereerst in, eerbied in het gebed. Ook eerbied bij het luisteren naar Gods Woord. Eerbied voor de ambten. Dat blijft een voortdurend proberen in deze onrustige tijd, die vaak zo zonder vorm en zonder inhoud is. Dat vraagt een voortdurend attent zijn in de gezinssituatie, op school en ook in de kerk. Je wilt geen politieagent zijn, maar je mag daar ook niet in verslappen. Dat bewijst he-

laas de weerbarstige praktijk. Of moet ik zeggen, het weerbarstige hart van onze kinderen. Voortdurend is nodig daarin zelf de indrukken van Gods hoogheid en heiligheid te ontvangen, om dat op het volgende geslacht te mogen overdragen. Dat vraagt om tijd en wijze om er iets in duidelijkheid en liefde van te zeggen. Met ook het *waarom* daarvan. Namelijk, dat de Heere dit van ons allen vraagt, dat zo waard is en alles ziet. 'Wanneer je een nieuw hart hebt dan ben je eerbiedig. Wanneer je niet eerbiedig bent, dan is dat een teken dat je geen nieuw hart hebt'. Zo probeer je dat als ouder. Zonder te kunnen zeggen dat je het goed doet. Dat vraagt van ons al ouders, leerkrachten en ambtsdragers ook een consequent voorbeeld. Wanneer het om het gebed gaat: gewoon eerbiedig handen samen en ogen dicht. Eerbiedig op je knieën voor je bed, enz.. Natuurlijk is er vorm zonder wezen genoeg. Maar er is geen wezen zonder vorm. De vorm zegt toch echt wel wat. Hierbij hebben we elkaar als gezin,

school en kerk zo nodig. Zeker ook wanneer onze kinderen in groepen bezig zijn of wanneer ze ouder worden en zich voor 'al te serieus' dreigen te gaan schamen in dit opzicht. Maar het gaat om jong inscherpen. Daar roept de Heilige Schrift ons ook toe op. Een eerbiedige houding zegt iets over het innerlijk, en omgekeerd. Nu kan het zijn dat er zich omstandigheden voordoen, dat een ambtsdrager bij voorbeeld op de preekstoel zijn handen niet samen doet. Dit ter wille van de spanning, duizeligheid of iets dergelijks. Hiervoor is hij niemand verantwoordig schuldig. Maar het gaat om de regel: handen samen en ogen dicht. Ook als voorbeeld terwijl men daar staat voor de gemeente. Want anders zit je als ouder wel met de opmerking van onze kleine jongen: 'Heeft die dominee geen nieuw hartje, want hij doet zijn handen niet samen'. Zullen we er eens over nadenken? Want op zo'n vraag weet ik als ouder het antwoord niet zo gauw.

De doven horen er ook bij

Pastoraat onder doven

Als we bedenken wat het pastoraat inhoudt, wordt al gauw duidelijk dat de doven tot een aparte doelgroep behoren. Pastorale zorg houdt immers in de geestelijke zorg voor de gemeente. In de eerste plaats moeten we daarbij denken aan de prediking en de catechese.

Verder valt ook het huisbezoek en het ziekenbezoek onder de pastorale zorg.

Pastorale zorg is in de eerste plaats ambtelijke zorg. De predikant is de pastor, de herder, die in alles moet lijken op de goede Herder, de Heere Jezus. Naast de predikant zijn vooral de ouderlingen bezig met pastorale zorg. De gemeenteleden behoren echter ook zorg voor elkaar te dragen en daarbij mag het niet alleen gaan om lichamelijk welzijn.

De Woordverkondiging levert voor de dove grote problemen op. Hij kan de preek niet volgen omdat hij de predikant niet verstaat en ook omdat in de preek veel woorden en begrippen voorkomen die hij niet kent. Bij het woord kommer denkt een dove eerder aan een komkommer dan aan verdriet. Woorden als desniettemin, niettemin, desondanks, zoenoffer, gunst, zondeval, e.d. zegen de dove veelal niets, of worden pas na uitleg begrepen..

Dovendiensten

Het mag duidelijk zijn dat de Woordverkondiging voor een dove anders moet verlopen. Aparte dovendiensten zijn geen overbodige luxe, maar bittere noodzaak. Het is zeer gewenst dat de predikant in een dovendienst goed articuleert en de woorden (in ieder geval de kernwoorden) met gebaren ondersteunt en dat de zinsbouw en woordkeus niet te moeilijk zijn.

Alle studenten van onze Theologische School krijgen het verzoek minstens één keer tijdens hun opleiding een dovendienst te leiden. Ze krijgen daartoe hulp bij het maken van gebaren.

Het is verblijvend dat ze zoveel willen investeren in het voorgaan in een do-

vendienst.

Verder zijn er verschillende predikanten die zo nu en dan voorgaan in een dovendienst. De diensten worden om de veertien dagen op een zaterdagmiddag gehouden in een van onze gemeenten ergens in het land.

De meeste diensten worden geleid door onze drie dovenpastores die door de Generale Synode daartoe zijn benoemd: ds. W. Harinck, ds. W.J. Karels en ds. M. Karens. Zij gaan ook voor in de gecombineerde diensten die drie keer per jaar op een zondag worden gehouden, samen met onze gemeenten te Doetinchem, Oostkapelle en Oudemirdum. De dovendiensten worden bezocht door doven en (zwaar)slechthorenden uit zes kerkgenootschappen (de rechterflank van de gereformeerde gezindte).

De laatste jaren maken doven meer

Het Woord is de weide waarop de schapen hun voedsel halen. Dat geldt ook voor onze doven.

en meer gebruik van officiële tolken Nederlandse gebarentaal in hun eigen gemeente. Soms zijn het ook familieleden of vrienden die tolken.

Bij leesdiensten krijgen de doven de kopie van de te lezen preek.

Wat een verschil met vroeger, toen de doven geheel verstoken waren van de kerkdienst.

De Woordverkondiging heeft bij de Stichting Dovenzorg altijd centraal gestaan. Het Woord is de weide waarop de schapen hun voedsel halen. Dat geldt ook voor onze doven. Zij moeten op dezelfde wijze bekeerd worden als horenden (Rom. 10 : 17, HC Z 25, NGB art.24). De Heere, Die doden de stem des Zoons Gods doet horen, kan ook doven die stem doen horen door het wonder van de zaligmakende bediening van Gods Geest.

De catechese

Het is voor dove jongeren niet mo-

gelijk de gewone catechisatie te volgen. De meesten hebben ook geen reformatoerisch onderwijs gehad, met als gevolg dat velen van hen een zeer geringe Bijbelkennis hebben en doorgaans ook geen psalmverzen hebben geleerd. Het Bijbellezen na de maaltijd gaat vaak langs hen heen, omdat ze de taal te moeilijk vinden en ook wel omdat er niet ondersteund wordt met gebaren. Gelukkig hebben de laatste jaren veel ouders van dove kinderen gebarencursussen gevolgd, zodat ze beter kunnen communiceren met hun dove kind.

In Tholen en Werkendam kunnen kinderen al vrij jong terecht voor Bijbelvertellingen. Verder wordt in Tholen al jarenlang gecatechiseerd vanuit de Heidelbergse Catechismus (en sinds kort uit de Artikelen tegen de Remonstranten.) In Werkendam zal D.V. in september een begin worden gemaakt met de catechisatie.

Verder wordt -nogal eens individueel- belijdeniscatechisatie gegeven. Daarbij maken we gebruik van de Korte lessen over Kort Begrip van ds. G.H. Kersten. Het zal duidelijk zijn dat de voor doven moeilijke taal van dit boekje heel veel uitleg vergt. Het strekt een plaatselijk kerkenraad soms tot verwondering hoeveel doven ondanks hun beperkingen toch hebben geleerd van de leer die naar de godzaligheid is. Vraag niet hoeveel tijd het hen kost.

Verder is er nog de Bijbelstudie die vijf keer per jaar door ds. Karens wordt gegeven.

Gelukkig mogen we wel eens opmerken dat de Heere de dovendiensten, de Bijbelvertellingen en de catechese wil zegenen. Hij doet al wat Hem behaagt, maar de doven moeten zich wel dubbel inspannen om de middelen, die voor hen toch moeilijker toegankelijk zijn dan voor de horende, met ernst te gebruiken. Zowel voor hen als voor ons geldt: 'Zoekt de Heere, terwijl Hij te vinden is'.

(wordt vervolgd)

Capelle a/d IJssel,

B. Agteresch

Al wat Hij ooit beloofd heeft...

Aangrijpend klinken de woorden uit Hosea 13:11: 'Ik gaf u een koning in Mijn toorn en nam hem weg in Mijn verbolgenheid'. Israël wilde graag een koning hebben. Ze kregen er één, Saul, maar het bracht het volk weinig goeds. En toch had de Heere door de mond van Mozes al wetten over het koningschap gegeven. Was de vraag naar een koning dan wel verkeerd? Op deze en vele andere vragen rond het koningschap gaan de samenstellers van de Studiebijbel in.

In het derde deel van de Studiebijbel Oude Testament staan twee heldere artikelen over de gezagsverhoudingen in het Oude Testament en over het koningschap. Het hoogste gezag berust in welke omstandigheden dan ook bij de Heere. Door middel van menselijke gezagsdragers regeert Hij het volk. Die gezagsdragers oefenen hun gezag uit in een kleine kring (het gezin, de familie) of in een groter verband (de stam, het hele volk). Eigenlijk zie je in het Oude Testament een vorm van gezagskringen. De kleinste kring is die van het gezin waar de man en vader het hoofd is. De bredere kring is die van de familie met een familieoudste. De families met gemeenschappelijke voorouders vormen samen een geslacht, waarboven dan weer de stam staat. De twaalf stammen tezamen vormen het volk van Israël.

Richters

In de woestijntijd berustte het hoogste gezag bij Mozes en Aäron. Verder zien we hoe de oudsten rechtspreken in de minder ingewikkelde problemen (Ex. 18). De priesters en Levieten hadden op hun beurt de taak om de wet van God aan het volk uit te leggen.

Tijdens de eerste honderden jaren van het volksbestaan in Kanaän riep de Heere verschillende richters om het volk te leiden. In het bijzonder in tijden van verval werden de richters gebruikt om het volk te bevrijden van de vijanden en terug te roepen tot de dienst van God. Over het algemeen lijkt er echter nauwelijks een centraal gezag te bestaan onder de Israëlieten.

Toen het volk aan Gideon vroeg koning te zijn, wees hij het aanbod van de hand. 'De HEERE is Koning over het volk', zo antwoordde hij (Rich. 8:23). Zijn zoon Abimelech liet zich wel tot koning uitroepen, maar hij voerde een schrikbewind onder het volk.

In Samuël krijgt het volk van Israël een richter die het hele volk bestuurt in een tijd van diep verval. Het verval heeft zich zelfs meester gemaakt van het gezin van de hogepriester Eli. De dienst des Heeren wordt zeer ontheiligd door het gedrag van de priesterzonen Hofni en Pinehas. Maar ook Samuëls zonen treden niet in het spoor van hun vader. Zij zijn uit op winstbejag, nemen geschenken aan en buigen het recht (1 Sam. 8:1-3). Dit is een van de redenen dat het volk een eigen koning wil.

Een dieper liggende reden is dat het volk op gelijke voet wil staan met de buurvölkeren. Zij hebben ook een koning. Met een koning kun je voor de dag komen! Hij kan bovendien leiding geven in de oorlogen tegen gevaarlijke vijanden, zoals de Ammonieten en de Filistijnen.

De wens van het volk om een koning te krijgen, was dus niet zuiver. Daarom oordeelde de Heere dat de begeerte naar een koning hetzelfde is als het verwerpen van God als koning.

Toch zette Israël zijn wens door. En de Heere gaf het volk een koning, maar in Zijn toorn. Het bleek een flinke koning te zijn, die in het begin van zijn regeringsperiode krachtig optrad en de stad Jabes bevrijdde. Maar als snel bleek dat Saul een koning was die zichzelf zocht en niet de Heere. Toen ging het Godswoord in vervulling: En nam hem weg in Mijn grimmigheid.

Centraal gezag

Toch blijft het opvallend dat de Heere al in de wetten van Mozes had gesproken over het koningschap. Ja, zelfs in de zegen van Jakob klinkt al iets door van een komend koningschap, als hij spreekt over de scepter die van Juda niet zal wijken (Gen. 49:10). In Deuteronomium 17:14 wordt zelfs voorzeggd dat Israël in het beloofde land om

een koning zal vragen, omdat het ziet dat de buurvölkeren ook hun koningen hebben! In het boek Richters klinkt zelfs het gemis aan een koning door; we lezen verschillende malen dat een ieder deed wat goed was in zijn ogen, omdat er in die dagen geen koning was (Rich. 17:6, 18:1; 21:25). Het vele onrecht in het land maakte een centraal en sterk gezag blijkbaar noodzakelijk.

De Heere voorzag dat er een verkeerde wens naar een koning onder het volk zou opkomen. Toch gaf Hij in Zijn goedheid al wetten voor de koning. Deze zou niet een vorst mogen zijn als andere vorsten, die haast met een goddelijke eer regeerden, maar zou een onderkoning moeten zijn die van harte de Heere wilde gehoorzamen.

Echter, dat uitzien klinkt op geen enkele manier door in de wens van Israël –of is het een eis?– naar een eigen

Dwars door alles heen betoonde de Heere: Al wat Hij ooit beloofd heeft, zal bestaan.

koning. Samuël houdt het volk voor dat een koning als een dictator zal regeren en de kinderen van het volk tot zijn hofhouding zou nemen. Toch zet Israël door: Neen, maar er zal een koning over ons zijn. Daar hebben we het zondige in het verzoek van het volk. Het kon niet wachten op een aanwijzing van de Heere. Er moest zonder meer voldaan worden aan hun eis! Het dramatische volk kreeg een koning, in Gods toorn.

Enige Koning

Vele koningen heeft het volk van Israël gehad. Slechts enkelen regeerden over het ongedeelde rijk. Al spoedig kwam de splitsing, een straf op het toelaten van vreemde goden onder koning Salomo's vrouwen. Onder de koningen van de tien stammen zou niemand de Heere dienen, van de koningen van Juda waren er nog meerderen die wilden wandelen naar de wet van God. Maar ook dat koningshuis ging onder in goddeloosheid. Bij de regering van Manasse was de maat vol. Ook al zit nadien zijn godvrezende kleinzoon Josia op de troon, de brand van Gods toorn keert zich niet meer van het volk af (2 Kon. 23:26).

Juist in de ballingschap wordt het uitzien versterkt naar een koning die

zal regeren in Gods gunst. In de profetieën van Ezechiël lezen we hoe de Heere Juda en Israël zal verenigen en door een enige Koning zal laten regeren (Ez. 37:19, 22). Deze Koning zal als een Herder het volk weiden. De kanttekeningen wijzen voor de vervulling naar Johannes 10, waar Christus Zichzelf de ene Herder over de ene kudde noemt. Zo is het koningschap van Israël, ondanks alle gebrokenheid en verval, een schaduw van het koningschap van Christus.

Jojachin

Iets van deze lijn is ook zichtbaar in het slot van 2 Koningen. In de Studiebijbel wordt daar nadrukkelijk op gewezen. De op één na laatste koning van Juda, Jojachin de zoon van Jojakim en kleinzoon van Josia, zit slechts enkele maanden op de troon. Ook hij doet wat kwaad is in de ogen des Heeren. Tijdens de eerste wegvoering wordt hij meegenomen naar Babel. Zijn oom Zedekia volgt hem op, maar ook hij verlaat de Heere. Lang nadat Jeruzalem verwoest is, zit Jojachin nog altijd gevangen in Babel. Maar dan komt er na 37 jaar gevangenschap een ongedachte wending in zijn lot.

Jojachin krijgt gratie van de Babylonische koning Evil-Merodach.

Een nakomeling van Jojachin is Zerubbabel, die met de hogepriester Jozua leiding geeft aan de eerste terugkeer uit ballingschap. Wonderlijk: de lijn leek dood te lopen, maar de Heere trok in Zijn genade de lijn door. De goddeloze Jojachin en de godvrezende Zerubbabel worden beiden genoemd in het geslachtsregister van Matthéüs 1. Langs die lijn wilde de Heere Jezus geboren worden. Dwars door alles heen betoonde de Heere: Al wat Hij ooit beloofd heeft, zal bestaan.

N.a.v. M.J. Paul, G. van den Brink, J.C. Bette (red.); "Jozua – Richteren – Ruth – 1 Samuël" in de serie: Studiebijbel Oude Testament; Uitg. Centrum voor Bijbelonderzoek, Veenendaal; 1025 blz.; ISBN 90 77 651 03 9; € 65,- per deel; bij inkoop op de hele serie € 58,50 per deel; www.studiebijbel.nl

(wordt vervolgd)

Middelburg, ds. J.M.D. de Heer

ken was er de affaire Blaauwendraad. Ondanks alle menselijke zonden en verdrietelijkheden heeft de Koning van de Kerk over dit volk willen waken. Sinds 28 juni 2000 mag ds. G. Clements hier herder en leraar zijn. In de loop van de jaren zijn verschillende personen, voortgekomen uit deze gemeente, geroepen om visser der mensen te worden. Een kleinigheid: Het woord "rector" op bladzijde 226 is niet juist. Ik wil het boek hartelijk ter lezing aanbevelen.

Nieuwerkerk,

ds. A.J. Gunst

"Muziek", door Sandor van Leeuwen (Serie "Thema's voor tieners"); uitg. Den Hertog, Houten; geb. ISBN 978-90-331-2272-9; € 9,90.

De moderne muziek is een macht geworden in de samenleving en vooral in het leven van jongeren. Veel jongeren beluisteren die muziek via de computer.

Bijna drie-kwart van de refo-jongeren luistert naar Radio 538. Stillegebieden vind je hooguit nog in de bossen van de Veluwe. In de meeste plaatsen wordt alles met muziek –vooral met het lawaai van popmuziek– overgoten. Veel jonge mensen voelen zich helaas daarbij thuis. Vaak wordt gebruik gemaakt van een mp3-speler om in allerlei situaties allerlei muziek te kunnen beluisteren. De opslagcapaciteit van zo'n moderne muziekdoos is buitengewoon groot.

Sandor van Leeuwen, jeugdwerkadviseur bij de Jeugdbond, sluit in een speciaal voor tieners geschreven boekje in stijl en vormgeving zo direct mogelijk aan bij hun vragen en interesses. Ds. J.M.D. de Heer, Arnoud Proos en Sjaak Jacobse leverden de schrijver bouwstenen aan.

Na een introductie volgt als tweede hoofdstuk een principiële bezinning op de bijbelse gegevens over muziek, psalm en lied. De bezinning loopt uit op een viertal 'regels', die jongeren kunnen gebruiken om muziek te beoordelen. Wat is het doel, de vorm, de inhoud en de sfeer van de muziek?

Daarna volgt de kerninhoud van het boekje: een zakelijk-informatieve, maar ook bijbels- principiële bespreking van vier soorten muziek. Ik noem de titels van de hoofdstukjes: Popmuziek: genie-

In het eerst hoofdstuk wordt de periode van de Hervorming tot de Afscheiding behandeld. In het tweede hoofdstuk wordt aandacht gegeven aan de gebeurtenissen in Gouda vanaf de Afscheiding tot 1900. De eerste predikant van de jonge Goudse gemeente was ds. G. van Reenen. Meerdere dienaren van het Goddelijke Woord zijn hem gevolgd. Met de gaven die de Heere ze gegeven had, hebben ze de kudde Gods geweid.

De periode vlak na 1945 is een zeer bewegende tijd geweest. In 1953 kwam het tot een scheuring. De gemeente viel in twee delen uiteen. Een scheiding die er helaas nog is. Meerdere stormen zijn over dit Goudse volk gegaan. De tweede helft van de jaren zeventig is daar een voorbeeld van. Persoonlijk vind ik dat die roerige tijd op een eerlijke, voorzichtige wijze beschreven is. Nog niet zo lang geleden, na het vertrek van ds. A. Moerker-

BOEKENNIEUWS

"Het braambos niet verteerd", door G.D. Pas en J. de Visser; uitg. kerkenraad Gereformeerde Gemeente Gouda; 320 blz.; € 27,50 (incl verzendkosten); bestelmogelijkheid: € 27,50 overmaken op rek.nr. 13.56.58.208. t.n.v. actierekening GGG, onder vermelding van naam en adres.

De gemeente van Gouda mocht in 2008 gedenken dat het 100 jaar geleden was dat ze geïnstitueerd werd. In 1983 verscheen reeds een boek met de titel "Het braambos niet verteerd". Daarin wordt de periode 1908-1983 behandeld. In de nu verschenen tweede editie is hieraan toegevoegd het wel en wee van de laatste 25 jaar.

Er is veel gebeurd in het gemeentelijk leven. Blijde dingen, maar ook heel verdrietige zaken, waarin openbaar komt dat alles op aarde buiten het paradijs ligt.

ten zonder te geloven; Gospel: genieten en Gods heiligheid; Klassieke muziek: genieten van de klank; Geestelijke muziek: genieten van gezangen.

De bespreking van het verschijnsel popmuziek is onthullend en onthutsend. De vergelijking tussen wat de Heere vraagt in Zijn geboden en wat de popmuziek zegt, is bijzonder treffend. Ook de drie andere soorten muziek worden gewogen en kritisch gewaardeerd. In hoofdstuk 7 vertelt Bart Bolier, een diskjockey, die altijd bezig was met keiharde muziek, hoe God hem van de popmuziek verlost. Het boekje sluit af met een bespreking van Filippenzen 4:8 waarin de apostel aangeeft aan welke eisen cultuuruitingen, zoals muziek, behoren te voldoen.

Ik zie dit helder en aansprekend geschreven boekje, dat iets soberder had mogen zijn in het geven van illustraties van het moderne leven, graag in handen van onze tieners en in die van hun ouders. Laten we met onze opgroeiende kinderen het gesprek over deze dingen aangaan. Veel ouders laten het punt muziek onbesproken, omdat ze eenvoudig niet weten aan het hoe en wat vorm te geven.

Waarom zouden we na een persoonlijk kennisname dit boekje niet hoofdstuk na hoofdstuk bespreken in de gezinskring? De gesprekspunten zijn al omcirkeld! Het boekje is verder met name van belang voor predikanten en ouderlingen die catechiseren om de leefwereld van onze tieners te kennen, voor alle leidinggevendenden in het jeugdwerk en voor jongeren die een inleiding of een spreekbeurt willen houden over hedendaagse muziek in het licht van Gods Woord.

Waarde, ds. M. Golverdingen

“’t Gebruis der zee doet Gij bedaren”;
door L. Vogelaar; uitg. De Ramshoorn,
Goes; ISBN 97890-76466-97-2; 256
blz.; € 27,50.

Naarmate gebeurtenissen steeds dieper in het verleden liggen, wordt het aantal mensen dat deze hebben meegemaakt, met de dag kleiner. Dat geldt voor hen die de verschrikkingen van de Tweede Wereldoorlog hebben meegemaakt, dat geldt ook voor betrokkenen bij de watersnoodramp van een decennium

later. RD-journalist en kenner van de geschiedenis van ons kerkverband bij uitstek, L. Vogelaar, publiceerde over zowel het ene als het andere onderwerp. Naast het schrijven van een aantal biografieën over predikanten en andere kerkhistorische publicaties is het interviewen van een generatie die neigt naar de leeftijd der zeer sterken of deze heeft overschreden, een dankbaar traject voor weer een boek – hoewel er ook een categorie is die er het liefst over zwijgt.

“’t Gebruis der zee doet Gij bedaren” is daar een voorbeeld van. Vogelaar bezocht overlevenden, vroeg om fotomateriaal, tekende met oog voor detail op wat er gebeurde in de nacht van 31 januari op 1 februari 1953 en kort daarna: de zogenoemde ‘oral history’. We lezen in dit boek over de wateren, die de overhand kregen over delen van ons land, met name Zeeland en de Zuid-Hollandse eilanden. Aangrijpende verhalen, die nauwelijks met een pen te beschrijven zijn. Zoals over dat jonge meisje, van wie het levenloze lichaam werd gevonden tussen Kruiningen en Waarde. Haar hondje had ze nog onder haar arm geklemd. Ouderling C. Goud uit Waarde hield de eerste zondag en ook de zondagen daarna uit zijn hoofd een meditatie voor de vluchtelingen. Een prekenboek had hij niet, maar de Heere hielp uit en door. Een zwart pak had hij ook niet. Daar zorgde een pastoor voor. De eerste psalm die Goud de eerste zondag na de Ramp opgaf was heel toepasselijk: ‘Al de grote waterstromen zijn Heer’ over mij gegaan’ (Datheen, 42:5). Velen konden niet meezingen.

Veel onbekende foto’s illustreren op aangrijpende wijze de verhalen over Tholen, Sint-Philipsland, Schouwen, Flakkee en anders streken en plaatsen. We lezen over een baby die melk kreeg van een koe die op de dijk liep. Het kostbare vocht werd in een aangespoelde klomp opgevangen. En over de ouders van ds. A. Geuze uit Gouda. Toen moeder Geuze-Braam uit Nieuwerkerk zwanger van hem was, dobberde ze op een vlot over het zilte water, maar kwam met haar gezin veilig aan land op een binnendijk. In sommige gezinnen ging het zo heel anders. Daar waren soms wel vijf slachtoffers te betreuren.

Over ouderling Leen Potappel uit Stavenisse is vaker geschreven; zo niet over de eveneens omgekomen ouderling C. Fris uit Oude Tonge. Enkelen hadden een voorgevoel dat het oordeel aanstaande was. Zoals ouderling Slager uit Stavenisse, die zich gedrongen voelde een preek over de oordelen Gods te lezen. En vrouw Goud uit Strijen, die eveneens bezwaard over de gerichten des Heeren liep. En hoe opmerkelijk hield ds. J. Keuning op

zondag 31 januari, de dag voor de Ramp, een preek over de ark van Noach (Genesis 7:16b, ‘En de HEERE sloot achter hem toe’).

De watersnood liet diepe sporen na. Terecht wordt in dit boek het woord Ramp consequent met een hoofdletter geschreven. Horen we oude mensen dikwijls een tijdvak aanduiden met de woorden: ‘voor of na de oorlog’, in Zeeland heeft men het over: ‘voor of na de Ramp’. Vogelaar is er opnieuw in geslaagd een goed gedocumenteerd, boeiend weergegeven boek samen te stellen, dat niet alleen beschrijft wat een rouw en verdriet de februari maand 1953 met zich meebracht toen de stem des Heeren over de wateren was, maar ook spreekt over de sparende hand Gods, dwars door de doodsgedreven heen. Dat is de meerwaarde van dit boek.

Gouda,

J. Mastenbroek

Dr. W.J. Ouweneel, “Het zoenoffer van God”;
Uitg. Medema, Vaassen, 2009;
ISBN 978 9063 535520; 365 blz.;
€ 36,95.

Dr. W.J. Ouweneel schrijft boeken in een tempo die de lezer nauwelijks kan bijhouden. Zijn hoofdwerk in de laatste jaren is de Evangelisch-dogmatische reeks, waarvan inmiddels het vijfde deel is verschenen. Daarmee is

Ouweneel op de helft gekomen van zijn project, dat volgens zijn eerste plannen zes delen zou omvatten. Uitbreidingen zijn niet altijd even gunstig. Dat geldt ook nu. Ouweneel verzamelt bijzonder veel stof en is soms behoorlijk breedspakig. Juist voor een dogmatiek geeft een wat zakelijke schrijfstijl meer helderheid. Ook is het niet fraai dat zijn dogmatische reeks ontsierd wordt door allerlei persoonlijke belevingen en waardeoordelen. Verschillende malen lezen we over “sommige streng-bevindelijk-gereformeerden.” Ook lezen we een zinsnede als: “In sommige christelijke kringen wordt over de genade van God nogal somber en zwaarmoedig gedaan.” Het is gewoon niet waar wat Ouweneel hier schrijft. Verder zorgt het er waarschijnlijk voor dat zijn werk toch niet een standaardwerk zal worden, maar dat het blijft bij een persoonlijke weergave van de dogmatiek. Dat is best jammer, want Ouweneel heeft

Een stem uit het verleden

*Alwaar wij broeders vonden, en werden
gebeden zeven dagen bij hen te blijven.*

Handelingen 28:14

Gods wegen met Zijn volk en knechten hier op aarde zijn zeer onderscheiden. De Heere Jezus had twaalf discipelen geroepen. Zij hebben allen Gods raad uitgediend, en het is zeker dat in de eeuwigheid die Raad op het allerheerlijkst zal blinken en schitteren. Maar hier op aarde is het verschil vaak groot. Er zijn wel discipelen geweest waar we haast niets van lezen over hun verdere leven. Daarentegen hebben anderen zulk een grote plaats ingenomen in Gods Koninkrijk, dat hun naam gedurig genoemd wordt. Ook wordt het werk, door hen in Gods kracht verricht, nog steeds vermeld. Zo was het ook met de grote apostel der heidenen, Paulus.

Welk een afwisselend en veelbewogen, maar ook rijk gezegend leven heeft die man gehad. Een groot gedeelte van de Handelingen der Apostelen wordt in beslag genomen door de persoon en het werk van de apostel Paulus.

In veel dingen had God hem geoeffend, nadat God Zijn genade zo rijk aan hem had verheerlijkt. We weten dat hij door de Joden beschuldigd en gevangen genomen was en dat Paulus zich beroepen had op de keizer. Op die zeereis, die met onderbreking van drie maanden, lange tijd geduurd heeft, is veel doorleefd. Het is langs de rand van de afgrond gegaan. Toch heeft de Heere Zijn knecht niet beschaamd, en is de dag aangebroken dat zij het vaste land van Italië bereikt hebben.

De laatste plaats waar het schip, waarop Paulus zich bevond, aanlag, was Puteoli. Deze plaats lag in de wonderschone baai van Napels. Het was uitwendig een zeer schone omgeving, zeer vruchtbaar en vol met wijnbergen. Toch was het de omgeving, waar de Romeinse keizers, en met name Tiberius en Nero, hun gruwelijkste schandalen bedreven.

Te Puteoli was een aanzienlijke Joodse kolonie. Het grootste was dat er ook nog volk van God woonde. Paulus heeft in het midden van dat volk nog zeven dagen doorgebracht. Dat zal zeker voor de apostel met zijn vrienden een hartversterking geweest zijn. Wat weet God toch op een volmaakte wijze, wat Zijn volk van node heeft!

wijlen ds. W.C. Lamain

een buitengewoon grote bijbelkennis en zijn dogmatische boeken bieden op dat punt heel veel. Zo ook dit vijfde deel in de reeks. Het schriftplaatsenregister telt over de 2500 verschillende teksten, die vaak heel gepast worden aangehaald. Het deel over het zoenoffer biedt verder een mooie uiteenzetting van Gods eigenschappen die nauw verband houden met de leer van de verzoening. Een uitleg van de Oudtestamentische offers en andere ceremoniën is eveneens waardevol. Uitvoerig schrijft Ouweneel over de verzoening door voldoening en over het plaatsbekledende offer van Christus. Zijn werk geeft op dit punt een goed tegenwicht tegen de moderne theologie.

Trefzeker schrijft Ouweneel over het zalig worden uit genade: "Er is een aantal aspecten van het heil dat de 'natuurlijke mens' bij voorbaat tegenstaat: de genade, het kruis en het bloed." Totale afhankelijkheid van Gods genade kwetst de mens in zijn gevoel van eigenwaarde. Ook mooi is hoe Ouweneel de verzoening laat opkomen uit God en niet in de eerste plaats uit de nood van de zondige mens

Op een aantal punten heeft Ouweneel echter bewust een andere opvatting dan onze belijdenisgeschriften. Hij staat van harte achter de overtuiging dat er genoegdoening moet gegeven worden aan Gods recht en eer. Maar dat Gods toorn gestild is door het offer van Christus gaat hem te ver. Ook Calvijn moet het in dit verband ontgelden. Dat de Borg tijdens Zijn hele leven Gods toorn droeg (vergelijk Heid. Cat. zondag 15) mogen we van Ouweneel eigenlijk niet meer zeggen. En het onderscheid tussen Christus' lijdelijke en dadelijke gehoorzaamheid vervalt in Ouweneels visie ook. Ergens schrijft hij dat hij de leer van de verzoening wil zuiveren van "traditionele misvattingen". Wel, dat is nogal een pretentie. Helemaal bont maakt Ouweneel het in de korte paragraaf over de vraag voor wie Christus is gestorven. Hij noemt een aantal teksten en komt dan tot een haastige conclusie: Alleen wanneer het dogma over de exegese – en dus de menselijke rede over de Schrift – gaat heersen, kan men volhouden dat 'de hele wereld' hier alleen de uitverkorenen betreft. Terecht noemt Ouweneel enkele teksten die voor de leer van de particuliere verzoening (dus alleen voor de uitverkorenen) moeilijk zijn, maar dan is het nog niet nodig denigrerend over de kanttekeningen te schrijven dat ze "er niets beters van weten te maken" enz. Het is vervelend dat een zo'n serieus werk van zo'n hooggeleerde auteur zulke uitglijders bevat.

ds. J.M.D. de Heer

**Dr. A. van de Beek, "Is God terug?";
Uitg. Meinema, Zoetermeer, 2010;
120 blz.; ISBN 0789 0211 42 661;
€11,50.**

Onder een titel die ik liever niet zo gekozen had heeft dr. A. van de Beek, hoogleraar aan de Vrije Universiteit te Amsterdam, een boekje geschreven over zaken die hem dwarszitten in kerk en theologie.

Van de Beeks optreden heeft vaak iets prikkelends. Hij schroomt niet om zichzelf en anderen een kritische spiegel voor te houden. De Amsterdamse hoogleraar behoort niet tot degenen die lippendiensten bewijzen om zoveel mogelijk vrienden te krijgen of te houden. In zijn nieuwste boekje geeft hij een scherpe tekening van het kerkelijk leven anno 2010. De kerk is in zijn ogen te weinig meer een plaats waar mensen worden geconfronteerd met de heilige God. Van de Beek houdt de kerkganger een spiegel voor als hij schrijft: "Mensen zijn niet geïndienend van reformatie. Ze willen gewoon rust, bevestiging en troost." Is dat wellicht de reden dat een ontdekkende prediking niet door iedereen wordt gezocht? Wie opgebouwd wil worden en door de prediking afgebroken wordt, voelt zich al snel ongemakkelijk. Dan moet de prediking veranderen of wij. En dat laatste valt niet mee. Dat vraagt een bekering. Naar de overtuiging van Van de Beek hebben veel kerken zich aangepast aan de wensen van de moderne mens. Daarom verzinnen ze tal van nieuwigheden, waar het nieuwtje zo weer van af is. Echter, als de kerk niet echt kerk meer is, als Gods Woord niet meer getrouw wordt verkondigd, heeft de kerk ook geen toekomst. De moderne mens wil ook graag wat ervaren, in zijn emoties geraakt worden. Dat gebeurt bijvoorbeeld tijdens aanbiddingsbijeenkomsten. Echter, zo kritiseert Van de Beek, "het gaat dan niet meer over de Geest van God, maar om een stortvloed van onze eigen emoties en verlangens die als een warme douche over ons heenkomen." Van de Beek keert zich ook tegen de nadruk in onze tijd op het gevoel. Vragen als: Wat vond je van de preek? Wat deed het je? zijn volgens hem niet de goede vragen. Toch zijn er veel mensen die daarmee oud worden. Betere vragen zijn: Wat is hier gezegd? En is dat waar? Het aardige van het boekje is dat Van de Beek de dingen zo raak weet te zeggen. Een paar voorbeelden: "Ik heb altijd de indruk dat dertigers en veertigers het

slechter uithouden bij een strenge leer dan peuters en pubers." Of, vertolkend hoe veel mensen in de kerk zitten: "Als het dan toch over zonde moet gaan, dan over vergeving van de zonde."

Van het boekje is heel wat te leren. Toch vind ik er ook een lijn in die ik niet begriep. Van de Beek legt alle nadruk op wat Christus heeft gedaan toen Hij op deze aarde was. Dit moet verkondigd worden en bij die waarheid moeten we eenvoudig leven. Van de Beek schrijft in dit verband over "bevindelijke Zeeuwse gelovigen" die worstelen met de vraag hoe "de Christus buiten ons de Christus in ons kan worden." Eigenlijk vindt Van de Beek deze worsteling heel postmodern. Naar mijn gedachte is het juist een diepreformatische zaak dat "al wat Christus tot zaligheid van het menselijk geslacht geleden en gedaan heeft, voor ons zonder nut en van geen gewicht is, zo lang Christus buiten ons is en wij van Hem gescheiden zijn" (Calvijn, Institutie boek III). De noodzaak van "in Christus" te zijn is een reformatische, beter gezegd een bijbelse zaak. Wat mij betreft blijft dit de worsteling van "bevindelijke Zeeuwse gelovigen."

ds. J.M.D. de Heer

"Korenaren uit de volle oogst" door J.C. Philpot (opnieuw vertaald door M.A. de Korte); uitg. Gebr. Koster, Barneveld; ISBN 978-90-5551-546-2; € 24,90.

Uit de nagelaten preken van Philpot stelden zijn beide dochters twee dagboeken samen: "Korenaren uit de volle oogst" en "Door Baca's vallei". M.A. de Korte te Barneveld, gepensioneerd docent Engels, zorgde voor een nieuwe, onverkorte vertaling van "Korenaren". Hij heeft in eenvoudig Nederlands weergegeven wat Philpot in tamelijk ingewikkeld Engels heeft willen zeggen. Dat initiatief is zeer te waarderen, want in de bekende (oudere) Nederlandse vertaling zitten nogal wat ingewikkelde zinsconstructies, lange hoofdzinnen die weer voorzien zijn van bijzinnen, en niet correct weergegeven bijbelteksten. Dit dagboek verscheen in het Engels in 1862, de eerste Nederlandse vertaling in 1885. Dit boek is dus al meer dan een eeuw velen tot zegen geweest. Dat was ook Philpots oogmerk in zijn prediking:

'Het is mijn begeerte de genade van God groot te maken, de zaligheid door Jezus Christus alleen te verkondigen, de zondigheid, hulpeloosheid en hopeloosheid van de mens in zijn natuurstaat te verklaren, de levende bevinding van Gods kinderen te beschrijven in hun moeite, verzoeken, smart, vertroosting en zegeningen.'

Temidden van de vele dagboeken die in onze tijd verschijnen, zal naar we van harte hopen Philpots "Korenaren" zijn weg wel weer vinden. Misschien wil De Korte zich nu gaan bezighouden met "Door Baca's vallei"? Graag!

Lieren,

J. van 't Hul

KERKNIEUWS

■ PASTORIEZORGEN

In de achterliggende week heeft de arts onze geliefde broeder en mederedacteur Neele (48) dringend geadviseerd het werk voor de gemeente van Lisse voorlopig voor onbepaalde tijd neer te leggen. Best een schokkend bericht! We wisten dat reeds gedurende een langere periode zijn ambtelijk functioneren steeds moeizamer ging. Lichamelijk was dit zo, hoewel een nieuw therapietraject enige resultaten laat zien. Echter, in het dagelijks werk trad ook een enorme psychische vermoeidheid op. Het toegekende deelemeritaat gaf enerzijds wat verlichting, maar anderzijds toch niet de oplossing die ervan gehoopt werd. Het is namelijk niet eenvoudig in deze constructie de juiste weg te vinden. Al met al blijkt nu dat tijdig ingrijpen noodzakelijk is. We hopen dat onder Gods onmisbare zegen door deze rustperiode en de professionele begeleiding nieuwe moed en krachten verkregen mogen worden. De Heere gedenke allereerst onze vriend en broeder in deze onbegrepen weg. Jesaja 42 vers 16 moge zijn kennelijke troost zijn: 'En Ik zal de blinden leiden door de weg die ze niet geweten hebben.... Ik zal de duisternis voor hun aangezicht tot licht maken en het kromme tot recht; deze dingen zal Ik hun doen en Ik zal hen niet verlaten.'

Mag ik dringend om het gebed van de gemeenten voor hem en zijn gezin vragen? Ook de kerkenraad en de gemeente van Lisse bevelen we Gode. Opdat deze weg toch een gezegende zal blijken te zijn!

Over de gemaakte afspraken buiten de gemeente van Lisse zal ds. Neele zelf contact opnemen. Zijn werk voor De

Saambinder wil hij graag zo lang het kan ter hand blijven nemen.

ds. G. J. van Aalst

■ AMBTSJUBILEUM DS. CHR. VAN DER POEL

Op 2 september 2010 hoopt ds. Van der Poel te gedenken dat hij 45 jaar geleden door ds. L.Rijksen werd bevestigd tot dienaar des Woords in onze gemeente. Met de liefde van zijn hart heeft hij onze gemeente mogen dienen totdat hij door een ernstig herseninfarct in sept. 2000 zich genoodzaakt zag om in 2001 zijn emeritaat aan te vragen. Op zondag 3 september 2000 heeft hij in een gedachtenispreek t.g.v. zijn 35-jarig ambtsjubileum nog het Woord mogen bedienen uit Johannes 3 vers 29 en 30, de tekstwoorden waarmee hij zijn intrede mocht doen op 2 september 1965.

Na zijn emeritering in 2001 heeft hij nog met regelmaat voor mogen gaan in de classisgemeenten. De laatste jaren alleen nog in onze gemeente. De laatste preek werd gehouden op zondag 28 juni 2009 over Galaten 1 vers 4 en 5: "Die Zichzelfven gegeven heeft voor onze zonden, opdat Hij ons trekken zou uit deze tegenwoordige boze wereld, naar den wil van onzen God en Vader; Denwelken zij de heerlijkheid in alle eeuwigheid. Amen." Daarna lieten zijn lichamelijke krachten het niet meer toe om voor te gaan.

De Heere gedenke onze geliefde oudherder en leraar in de avond van zijn leven, waar hij ook het gemis van zijn behulpzame echtgenote weer al geruime tijd moet missen, en sterke hem naar ziel en lichaam! Hij doe hem, als een onwaar-

dige in zichzelf, uitzien naar het genade-
loon wat Gods getrouwe knechten eens
zullen ontvangen.

Kerkenraad Ger. Gemeente Yerseke

■ MEDEDELING DEPUTAATSCHAP BUITENLANDSE KERKEN

Ds. A.H. Verhoef, predikant van onze zus-
tergemeente te St. Catharines (Ontario,
Canada) hoopt van **10 tot 22 september**
in Nederland te zijn als afgevaardigde na-
mens de Netherlands Reformed Congre-
gations of the United States and Canada
in verband met de Generale Synode.
Tevens hoopt hij enkele gemeenten te
dienen. De preekbeurten zijn reeds afge-
sproken. Wij wensen hem een goede reis
en een gezegend verblijf in ons midden.
ds. W. Harinck, secretaris.

■ DOVENDIENST TE GELDERMALSEN

Op **4 september** hoopt ds. B. Labee voor
te gaan in een aangepaste kerkdienst
voor doven en slechthorenden. Deze

dienst wordt gehouden in het kerkge-
bouw van de Gereformeerde Gemeente
van Tricht-Geldermalsen, Laan van Leeu-
wenstein 10, Geldermalsen. en begint
om 15.00 uur. Horenden zijn eveneens
hartelijk welkom.

■ MUTATIES KERKELIJK JAARBOEK 2010

* Pag. 88, DEPUTAATSCHAP VOOR STUDERENDEN.

Drs. C. Los teruggetreden als mentor
van de kring Rotterdam en is opgevolgd
door drs. P.C. Kok Perkstraat 25, 2985 CP
Ridderkerk, tel. 0180-41 96 16, e-mail:
pckok@klikSAFE.nl

* Pag. 206, gemeente HENDRIK-IDO- AMBACHT.

Scriba is nu: A. van der Werf, De Heer-
lijkheid 127, 3344 BP, tel. 078-681 80 21,
e-mail: scribagghiawerf@klikSAFE.nl

* Pag. 260, gemeente MOERKAPELLE.

M.i.v. 3 september 2010 is het adres van
ds. W. Harinck: Reigershof 16, 2751 CV
Moerkapelle, tel. 079-593 14 70.

Presentatie van jubileum-CD. Prijs op die
avond € 15,-, daarna € 17,50.

CD kan ook besteld worden bij Evelien
v.d. Waerdt, e-mail: cdbelcanto@solcon.nl

De opbrengst is voor verbouw kerk Ge-
ref. Gemeente te Zwolle.

■ ACTIEMARKT TE ZWIJNDRECHT

Actiemarktop **zaterdag 4 september**, van
9.30-15.30 uur, rondom de kerk van de
Geref. Gemeente te Zwijndrecht, Burg.
Jansenlaan/Laurensvliet. De evangeli-
satiecommissie zal een muzikaal pro-
gramma in de kerk presenteren. Kinder-
oppas is aanwezig. De opbrengst is voor
de verbouw van de kerk, en de zending.
Voor meer info: [www.gemeentebreed-
bouwen.nl](http://www.gemeentebreed-
bouwen.nl)

■ BIJENKOMST CONTACTGROEP AUTISME HELPENDE HANDEN

Op **zaterdag 18 september** houdt de
Contactgroep Autisme haar jaarlijkse bij-
eenkomst in Woerden, voor ouders van
kinderen met een stoornis binnen het
autistisch spectrum. U wordt van harte
uitgenodigd om deze bijeenkomst bij te
wonen. Het thema is "Tussen schaamte
en openheid; over seksuele voorlichting
van jongeren en kinderen met autisme".
Dhr. Rien Geluk zal dit onderwerp inlei-
den. Dhr. Geluk is werkzaam als gezins-
therapeut bij Eleos en in eigen praktijk
in Ermelo (www.riengeluk.nl). Na de
inleiding is er tijd om met elkaar van
gedachten te wisselen. Kinderopvang is
aanwezig. Vanaf 9.30 uur staat de koffie
klaar, het programma begint om 10.00
uur. De bijeenkomst is gratis voor leden
van Helpende Handen. Van niet-leden
zal een bijdrage gevraagd worden.
Voor meer informatie kunt u bellen of
e-mailen naar dhr. H. Trouwborst, 010-
451 97 92 of autisme@helpendehanden.nl.

Aanmelden kan via de activiteitenagenda
op de website van Helpende Handen (di-
recte link: [http://www.helpendehanden.nl/calendars/view/734/contactgroep-
autisme.html](http://www.helpendehanden.nl/calendars/view/734/contactgroep-
autisme.html)).

De laatste nieuwsbrief van de contact-
groep kunt u terugvinden op www.helpendehanden.nl/newsletter/overview

■ EXCURSIE VOGG AFD. WEST

Op **dinsdag 7 september**, aanvang 19.30
uur, organiseert de afdeling West van de
VOGG een excursie naar het in 1906 ge-
bouwde Bakker & Timminga-orgel in de
Wilhelminakerk te Dordrecht, Blekersdijk
41.. Hoofdorganist Hans van de Weg zal
een en ander vertellen over de geschie-
denis van het orgel en zal het ook voor
ons bespelen. Aansluitend is er gelegen-
heid voor vrij orgelspel.

BERICHTEN

■ JAARVERGADERING BOND VAN ZONDAGSSCHOLEN

De Bond van Zondagsscholen van de Ge-
ref. Gemeenten houdt op **zaterdag 11
september** zijn 40^e jaarvergadering. De
vergadering begint om 9.30 uur en zal
geleid worden door ds. A. Schot.

Ds. C.A. van Dieren hoopt een referaat
te houden over het thema: "Welkom of
verhinderend".

Plaats: Kerkgebouw van de Geref. Ge-
meente te Krimpen a/d IJssel, Wilhelmi-
naplein 1. Belangstellenden van harte
welkom.

■ DISTRICTSAVOND JBGG TE ROTTERDAM

Districtsavond van district Zuid-West op
zaterdag 11 september, aanvang 19.45
uur, in het kerkgebouw van de Geref. Ge-
meente te Rotterdam-C, Boezemsingel
30. Inleider: ds. G.J. van Aalst over: "Hoe
was de preek?" Na deze inleiding is er
een rondleiding door de Theologische
School. **Iedereen** is welkom, dus ook
"niet-JVérs".

■ ZANGAVONDEN

Geldermalsen

Zangavond en presentatie eerste CD
van kinderkoor "De kleine Lofstem" op
vrijdag 10 september, aanvang 19.30
uur, in de Bethelkerk te Geldermalsen.
Organist: Joost van Belzen. Spreker o.a.
student A.Th Huijser.

Scherpenzeel

Datheen-samenzangavond op **zaterdag
11 september**, aanvang 19.30 uur, in de
Grote Kerk te Scherpenzeel, Kerkplein
197. Opening, meditatie en sluiting door
ds. A. Verschuure. Organist: Pieter Hey-
koop. Collecte t.b.v. Siloah, De Schutse
en Helpende Handen.

Vollenhove

Jubileumzangavond op **zaterdag 18
september**, aanvang 19.30 uur, in de
Grote Kerk te Vollenhove, Kerkplein.
M.m.v. gemengd koor Bel Canto te
Zwolle, dat 40 jaar bestaat, het gemengd
koor Asaf te Kampen en de Noord-Oost
Veluwe mannen-bovenstemgroep. Me-
ditatie door ds. C. Vogelaar.

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 5 SEPTEMBER 2010

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. Tuinier en 14.30 uur leesdienst; Aalburg 9.30 uur ds. Van Gelder en 18.00 uur ds. Van Eckveld; Aalst 14.30 uur ds. Melis; Alblasterdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Apeldoorn 10.00 en 17.00 uur ds. Kleppe; Arnhem 10.00 en 15.00 uur ds. Schreuder; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur leesdienst; Barneveld-Centrum 9.30 (H.A.) en 19.00 uur ds. Hogchem; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. Bredeweg; Beekbergen 10.00 uur ds. J. Karels en 15.00 uur ds. Van Manen; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Berkenwoude 19.00 uur ds. Terlouw; Bodegraven 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. W. Harinck; Borssele 9.30, 14.00 en 18.00 uur ds. Verschuure; Boskoop 19.00 uur ds. P. Mulder; Breda 10.00 en 15.00 uur stud. Huijser; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur leesdienst; Capelle a/d IJssel-West 19.00 uur ds. Silfhout; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Delft 19.00 uur ds. Clements; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. Schipper; Doetinchem 9.30 (bev. ambtsdr.) en 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Dordrecht 10.00 en 17.30 uur ds. Brugge; Ede (Nieuwe Kerk, Verl. Maanderweg 33) 12.15 uur stud. Visser en 19.00 uur ds. Kattenberg; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. Van Manen; Enkhuizen 10.00 en 16.00 uur ds. Heijkamp; Enter 9.30 uur ds. Moerkerken; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur leesdienst; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Meeuse en 14.00 uur leesdienst; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. Clements; Goudswaard 15.00 uur ds. Pater; 's-Gravenhage 18.00 uur ds. Van Rijswijk; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. Hakvoort en 14.00 uur leesdienst; 's-Gravenzande 9.30 en 15.30 uur ds. Van Rijswijk; Haamstede 10.00 uur ds. Vreugdenhil; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. Joosse; Herkingen 10.00 en 18.00 uur ds. P. Blok; Hilversum 10.00 en 16.00 uur ds. Visscher; Hoofddorp 16.30 uur ds. Paul; Hoogvliet 16.30 uur ds. Driessen; Houten 11.00 en 17.00 uur ds. Van der Net; Kamperland 15.30 uur ds. Baan; Kapelle-Biezeling 9.30, 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. Van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds.

Beens; Kortgene 14.30 uur ds. Hakvoort; Krabbendijke 14.00 uur ds. Van Krimpen; Kruiningen 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. Hoogerland en 14.00 uur leesdienst; Leerdam 18.00 uur stud. Huijser; Leiderdorp 10.00 uur ds. Driessen en 16.00 uur ds. W. Harinck; Lelystad 9.30 en 16.00 uur ds. Kattenberg; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. Neele; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. Moens; Melissant 15.00 uur kand. Maljaars; Middelburg-Centrum 9.30, 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Tanis en 14.00 uur leesdienst; Middelharnis 14.30 uur ds. Schipper; Mijdrecht 19.00 uur ds. Visscher; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur leesdienst; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. Vermeij; Nieuwdorp 14.00 uur ds. Meeuse; Nieuwer ter Aa 19.15 uur ds. Van der Net; Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur ds. Gunst; Nijkerk 18.30 uur ds. Schot; Nisse 18.30 uur ds. Moens; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur (H.D.) ds. Schot; Ooltgensplaat 9.30 en 18.00 uur kand. Maljaars; Oostburg 10.00 (H.A.) en 15.30 uur ds. De Heer; Oostkapelle 15.00 uur ds. Tuinier; Opheusden 19.00 uur ds. L. Blok; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Pater; Poederoyen 14.30 uur ds. Brugge; Poortugaal 9.30 en 15.30 uur ds. Terlouw; Rhenen 10.00 en 17.30 uur stud. Visser; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. De Leeuw; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 en 16.00 uur ds. Boogaard; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. Van Dieren en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. De Wit; Rijssen-Zuid 9.30, 14.30 en 18.30 uur leesdienst; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 en 16.00 uur stud. Baaijens; Rotterdam-Centrum 16.00 uur ds. Van Gelder; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 16.30 uur ds. Mijnders; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. Silfhout; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. Bakker en 14.00 uur leesdienst; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Sliedrecht (Middeldiepstraat 31) 12.30 uur ds. W.J. Karels en 19.30 uur ds. Van Gelder; Soest 9.30 uur ds. Van Eckveld en 15.00 uur ds. Labeë; Spijkenisse 14.30 uur ds. De Leeuw; Sprang-Capelle 14.30 uur ds. Karens; Stad aan 't Haringvliet 14.30 uur ds. Bakker; Terneuzen 18.00 uur ds. De Heer; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. Boeder; Tricht-Geldermalsen 10.00 en

18.30 uur ds. Labeë; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. Van Belzen; Utrecht 10.00 en 16.30 uur ds. De Waard; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Veenendaal 15.30 uur ds. F. Mulder; Vlaardingen 10.00 en 16.30 uur ds. C. Harinck; Vlissingen 9.30 uur leesdienst en 16.00 uur ds. Vreugdenhil; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. Golverdingen en 14.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. Karens; Wierden 17.00 uur ds. Boeder; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. Van Krimpen en 14.00 uur leesdienst; Zeist 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Zwijndrecht 9.30 uur ds. Paul en 18.30 uur stud. Baaijens; Zwolle 9.30 en 19.00 uur ds. Vogelaar.

■ DINSDAG 7 SEPTEMBER 2010

Alphen a/d Rijn 19.30 uur ds. Pater; Borssele 19.30 uur ds. Silfhout; Brakel 19.30 uur ds. Mondria; Drachten 19.30 uur ds. Van Dieren; Ede (Noorderkerk, Amsterdamseweg 9) 19.30 uur ds. Melis; Eindhoven 19.30 uur ds. Verschuure; Meeuwen 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Nieuwdorp 19.30 uur ds. Karens; Nieuwer ter Aa 19.45 uur ds. Van der Net (H.D.); Oosterland 19.30 uur ds. Hoogerland; Poortvliet 19.00 uur ds. Hakvoort.

■ WOENSDAG 8 SEPTEMBER 2010

Barneveld-Centrum 19.30 uur ds. Van Dieren; Goudswaard 19.30 uur ds. Schot; Hilversum 19.45 uur ds. Vermeij; Hoogeveen 19.30 uur ds. Schreuder; Middelburg-Centrum 14.00 uur ds. De Heer (huw. bev.); Middelharnis 14.30 uur (Bevest. kand. Maljaars) ds. Moerkerken en 19.00 uur (Intrededienst) ds. Maljaars; Puttershoek 19.30 uur ds. Van der Net; Rhenen 19.30 uur ds. Beens; Waarde 19.30 uur ds. Golverdingen (ingebruikname nieuw kerkgebouw Adullamkerk).

■ DONDERDAG 9 SEPTEMBER 2010

Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. Mondria; Enter 19.30 uur ds. Baan (in de Geref. Kerk, Rijssenseweg 11); Hellevoetsluis 19.30 uur ds. Brugge; Hoofddorp 19.45 uur ds. Verweij; Houten 19.45 uur ds. Van der Net; Kootwijkerbroek 13.30 uur ds. Beens (huw.bev.); Leerdam 19.30 uur ds. Melis; Mijdrecht 19.30 uur ds. Van Eckveld; Naaldwijk 19.45 uur ds. Paul; Nieuwe Tonge 19.30 uur ds. De Heer; Rhenen 13.15 uur ds. Bakker (huw. bev.); Ridderkerk-Slikkerveer 19.30 uur ds. Schipper; Scheveningen 19.30 uur ds. Van Boven; Sliedrecht (Middeldiepstraat 31) 12.45 uur ds. W.J. Karels (huw. bev.); Sprang-Capelle 19.30 uur ds. Van Manen; Stolwijk 19.30 uur ds. Van Gelder; Tricht-Geldermalsen 19.30 uur ds. Labeë

(voor de GBS); Westzaan 19.30 uur ds. Pater; Zwijndrecht 19.30 uur ds. P. Mulder; Zwolle 19.30 uur ds. Vogelaar.

■ VRIJDAG 10 SEPTEMBER 2010

Kootwijkerbroek 14.15 uur ds. Beens (huw.bev.); Oostburg 13.45 uur ds. De Heer (huw.bev.); Yerseke 15.00 uur ds. Van Krimpen (huw.bev.).

■ EVANGELISATIEPOSTEN

Alkmaar:

Evangelist G. Baan; kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur.

U bent hartelijk welkom in de inloop/bijbelshop 't Wuiver, Stationsweg 96a, Alkmaar (t.o. NS- en busstation). Openings tijden: dinsdag t/m vrijdag van 10.00-16.00 uur, zaterdag van 13.00-16.00 uur.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; kerkgebouw Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70. Samenkomsten iedere zondag 10.30 en 17.00 uur.

Steun het evangelisatiewerk door uw gift en belangstelling. Breng eens een bezoek aan onze evangelisatiepost. Hartelijk welkom! Openings tijden: dinsdag tot en met zaterdag van 10.00 tot 16.00 uur.

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-l te Emmen; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist S. de Visser; kerkgebouw Achter de Hoven 2-c; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur.

Op vakantie in Friesland? Welkom in onze inloop, die geopend is op vrijdag van 11.00 tot 16.00 uur en zaterdag van 11.00 tot 15.00 uur.

Merksem:

Evangelist A. van Setten; kerkgebouw "De Bron", Oude Bareellei 64; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

U bent ook hartelijk welkom in het inloophuis, geopend van dinsdag t/m vrijdag van 13.00-16.00, donderdagavond van 18.00-21.30 uur en zaterdag van 10.30-13.00 uur.

Rotterdam:

Inloop- en Bijbelcentrum 'In de Gouwstraat', Gouwstraat 36-b, Rotterdam-Charlois.

Kom eens langs, u bent hartelijk welkom. De inloop is geopend van dinsdag tot en met zaterdag tussen 10.00 en 16.00 uur.

Tilburg:

Kerkruimte: Offenbachstraat 105 Tilburg. Zondagse samenkomsten om 10.00 en 18.30 u.

Het inloopcentrum: Het Kruispunt, is geopend op di en wo van 14.00-17.00 u. Do van 10.00-17.00 u. Vr van 10.00-15.00 u. U bent van harte welkom.

Den Haag:

Inloophuis 'Het Kompas': Apeldoornselaan 228, Den Haag.

Openings tijden: dinsdag 10.00 - 16.00 uur; woensdag 10.00 - 13.00 uur; donderdag t/m zaterdag 10.00 - 16.00 uur.

ADVERTENTIES

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
G. WEGENAAR
Buurtlaan West 26 tel. 0318-526641
3905 JR Veenendaal www.wegenaar.nl

**AMELAND - TERSCHELLING
BAKKEVEEN**-Fries / Dr Wouden
chalets / stacars v.a € 20/25/30 p.d.
bel 0512-516096 of kijk op
www.vdsluisvakanties.nl

In de bossen van **Rijssen/Holten**
te huur: vrijstaande stenen
6-pers bungalow. Met o.a. cv,
wasmachine en veel privacy.
Tel. 0180 52 12 19

Te koop: aan rand **Utrechtse
Heuvelrug**, zeer ruime
halfvrijstaande woning met
5 slaapkamers op 1e en 2e verd.
Grote woonkamer, moderne lichte
keuken met inbouwapparatuur,
toilet, bijkeuken +schuur.
Badkamer met bad en toilet op
1e verd. en boven 2e verd. nog een
bergvliering. Woonopp. ca. 170
m2, perceelsgr. 310 m2, besloten
achtertuin op het zuidwesten.
Ref. kerken op ca. 4 km afstand,
directe verbinding via openb. vervoer.
Utrecht-Arnhem.
Vr.prijs € 298.000,- k.k.
Inl. 06-38326603.

**KLASSE
MAAKT ONDERSCHIED**
Stolk Orgels
is hoofddealer van:
**Johannus - Eminent
Domus - Ahlborn**
**Stolk
Orgels**
tel.: 0180 - 31 56 52
Nieuwerkerk a/d IJssel, Vrijheidslaan 55,
Krabbendijkje, Oostpolderweg 1
Nederhemert Nrd., Ormelingsstraat 36
Beesd, Veerweg 14
Papendrecht, Overtoom 18
UNIEK IN PRIJS

Vrijstaande woning IJsseldijk 56 te Krimpen aan den IJssel

Ruime woning op perceel van
1060 m2. Zeer geschikt voor groot
gezin en/of woning met kantoor of
bedrijf aan huis. Zeer veel privacy,
maar wel vlak bij winkels, (reforma-
torische) scholen en kerken. Ruime
tuin met groot terras op
het zuid, carport voor 3 auto's
en een moestuin.
Bel voor meer info 0180 52 12 19
of kijk op www.funda.nl

Boekhandel en Antiquariaat De Roo

Ruim assortiment nieuwe en 2^e hands
boeken: Theologie (prekenboeken,
levensbeschrijvingen, Bijbelcommentaren),
Bijbels (sv), kinderboeken en leesboeken.
Ook voor uw cd's en kaarten

www.derooboeken.nl
Van Meelstraat 12 3331 KR Zwijndrecht
078-6124081
Tevens inkoop/taxatie

maandag gesloten gratis parkeren

STICHTING HET BRAAMBOS
rondom 19^e eeuwse Strict Baptists

 Verschenen:
 Nagelaten Brokken deel 7

Vier preken van **William Gadsby**
 94 pagina's € 7,50
 Tel. 078-6933783 www.hetbraambos.nl
 Ook verkrijgbaar bij de boekhandel

Gezellig huis te huur in
Zeeland (Borssele) Landelijk
 gelegen. 2-8 pers. Vrij vanaf 2 sept.
 Alle comfort. Geschikt
 voor mindervaliden.
 Meer info: 06-46715178

Voor het leveren en leggen van **na-
 tuurstenen- en keramische vloeren**.
 Alleen **eerste klas kwaliteit** en steeds
 de **laagste prijs**. Tegelzetterbedrijf
J. Slingerland, 0184-611917.

Nog een poosje van de rust genieten?
 Er zijn weer kampeerplaatsen vrij
 op camping
"DE VERBORGEN HOEK"
 en aanbieding: 2 pers. € 60,00
 p.wk. Ook 2 vak.won.te huur,
 vrij vanaf 11/09.
 Fam. Wierda-Tuinier, Harich Fr.
 tel. 0514-602065
www.deverborgenhoek.nl
*Er is al weer héél veel geboekt
 voor D.V. 2011, bel niet te laat!*

- B. Smytegelt (NIEUW) Naar een uitgave van 1857
De weg der heiligmaking, 9 preken, 224 blz. € 22,50
 J. Beukelman
Vervolgstoffen 2 delen, 90 preken, ca. 1000 blz. € 89,-
 J. Hanappier
Bid om de vrede van Jeruzalem
3 preken en levensschets, 109 blz. € 14,95
 B. Smytegelt
Des Christens Heil en Sieraad, 45 preken, 512 blz. € 39,50

 Te bestellen bij:
Boekhandel - uitgeverij De Oude Wijn
 Te bestellen:
 Tel. 033 286 5548 of
 E-mail: vanvulpen@kliksafe.nl
 Geen verzendkosten

Ook verkrijgbaar bij de erkende boekhandelaren.

De Oude Wijn heeft als uitgangspunt oude werken weer toegankelijk te maken. Al de werken zijn wel overgezet in huidige spelling, maar niet hertaald of herschreven.

KAMPERLAND: te huur onze
 mooie rustig gel. vakantiewoning
 Vrij vanaf wk 36 t/m 41en na wk
 41, ook zeer geschikt voor 50+
 Tel. 0113-351899 of 06-20417592

Begrafenis Verzorging Tollenaar
 Voltastraat 21, 4532 LG Terneuzen
 Tel. 0115-612554 - **Geen crematies**

Te huur vakantiewoning
 in Kortgene, **ZEELAND**.
www.boerderijvakantiezeeland.nl
 Tel: 0113-302209

Tel. (010) 458 31 12
 Dag en nacht bereikbaar Overal te ontbieden
 D.W. Schipper J. Kooijman
 010-450 66 26 0182-58 39 32
 Capelle a/d IJssel Gouda
 WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

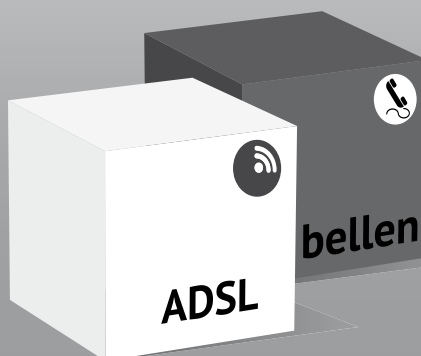
LUNTEREN/DE VALK mooie
 omgeving van BOS, HEIDE,
 een rustig gel. gezellig ing.
 vac. won. vrij na 17 sept
 tel 0318 - 461624
 slaapkamer bg (evt. tijdelijk).

kliksafe

ADSL+ bellen

Nieuw

Kliksafe pakt uit en biedt vanaf nu ook ADSL+bellen.
 Het beste pakket voor veilig internet en voordelig bellen!

*"Na diverse problemen met
 digitale telefonie ben ik overgegaan naar
 Kliksafe. Bij problemen door mijn onervarenheid ben
 ik erg goed geholpen via de telefoon of via internet.
 Duidelijk en met veel geduld werd steeds uitgelegd hoe
 ik alles in moest stellen. De problemen zijn nu opgelost.
 Hartelijk dank voor uw goede begeleiding."*

(klant, 62 jaar)

Direct bestellen?

Ga naar www.kliksafe.nl of bel (0341) 274 999.

Logisch.

HARKES *Persoonlijke zorg voor uw begrafenis*
Begravenissen

Telefoon (0172) 21 21 22

Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop

*Wij verzorgen alleen begrafenis
Dag en nacht bereikbaar – overal te ontbieden*

Begravenisonderneming Treur

E. Treur
Kroostweg 22
3704 ED Zeist
Telefoon 030 - 6924258
www.begravenisondernemingtreur.nl
info@begravenisondernemingtreur.nl

Zorg...
Respect...
Aandacht...
Geen crematies...

Walcheren, Noord- en Zuid-Beveland

Begravenisverzorging
Poppe

Tel. 0118-616012 of 0113-342304

Te huur in Canada, een
vakantiewoning dichtbij Norwich
(Ontario). Tel. 001519 688 0947.
Hollands sprekend.

Orgelbouw Advies Commissie
een betrouwbare partner!

nieuwbouw • restauratie • overplaatsing • onderhoud

ook voor akoestische vraagstukken

Neem voor meer informatie contact op met
Dhr. H. den Hollander
Tel. (010) 435 44 35

VOGG
Vereniging van Organisten der Gereformeerde Gemeenten

Rust en ontspanning in de prachtige Eifel! Ruime appartementen te huur. Inl.: 0049 6594 258990 en www.huizesolagrati.nl

Ambtskleding
2- of 3-delige kostuums, preekjassen overhemden, dassen, hoeden

Trouwkostuums
jacquets, gilets, schoenen, accessoires

Geerts herenkleding
Dorpsstraat 229,
3925 KC Scherpenzeel
tel. (033) 277 88 99

begravenisverzorging Den Hollander

Begravenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, Den Haag en omstreken.
Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.
Geen crematies.

T. den Hollander
P.N. den Hollander
Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 4600509
www.begravenisverzorgingdenhollander.nl

Brand- en inbraak-
Telecommunicatie
Airconditioning
CV-onderhoud
Beveiliging
Elektra
Ventilatie
Loodgieter

AKTIE bv

Koeling in uw Kerk(gebouw)
Voor elk probleem? Bel AKTIE
Tel: 010-4517471
CO2 metingen
Advies en installatieburo
Voor een vrijblijvende offerte
aktie@kliksafe.nl

RST *Zorgverleners*

Kraamzorg & Thuiszorg

900 zorgverleners staan voor u klaar!
Voor identiteit en kwaliteit.

Bel voor meer informatie over kraamzorg, wijkzorg, verpleging of (huishoudelijke) verzorging:
0342 - 42 23 24.

Of wordt zelf RST Zorgverlener!
Reageer via 0342 - 40 54 65 of
info@rstzorg.nl.

Identiteit
Kwaliteit!

Tel. (0342) 42 23 24
Burg. Kuntzelaan 27-a • Postbus 154
3770 AD Barneveld • Fax (0342) 42 25 50
www.rstzorg.nl • E-mail: info@rstzorg.nl

**Te koop gevraagd:
THEOLOGISCHE BOEKEN**
Antiquariaat Den Hertog
dhr. G.J. Zwoferink
Elzenkade 6, 3992 AC Houten,
Tel. 030-6346681

Bjanssen *Begravenisverzorging* 0113 - 34 03 07

Wij verzorgen begrafenis in geheel Zuid- en Noord-Beveland

Wilsbeschikking kunt u bij ons aanvragen
"Zo wil ik het als mijn sterven daar is"

Havikskruid 10, 4421 MN Kapelle,
Mobiel 06 33 23 73 20
www.begravenisverzorging-janssen.nl

Geen crematies

Vos
begravenisverzorging

Wij verzorgen begrafenis (geen crematies) op de gehele Veluwe, in Kampen e.o. en in Rijssen e.o.

Begravenisverzorgers
G. v.d. Berg | D. Markusse | B.F. Nijhof | B. Vos

Nunspeet, Elburg e.o. T (0341) 253 813
Kampen e.o. T (038) 3332 383
Rijssen e.o. T (0548) 540 053
overige plaatsen en b.g.g. T (0577) 401 689

Begravenisverzorging Vos
Aardhuisweg 74, 3888 MG Uddel
T (0577) 401 689

Vertrouwd verzorgd

Dé inrichter voor Kerk, School en Kantoor

Showroom: Marconistraat 13, 4461 HH Goes
Postadres: Postbus 36, 4400 AA Yerseke
T 0113 57 29 07 F 0113 57 38 73
E info@piethoekman.nl M 06 53 15 47 11

HOEKMAN
GOES - YERSEKE

PROJECT
KANTOOR
INRICHTING